

ШАҲАР
ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ
ГАЗЕТАСИ

ТОШКЕНТ ОҚШОЖИ

ДАВР САДОСИ
Барча манбалардан олинган сўнги ахборотлар

МАМЛАКАТИМИЗДА

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган № 24 (9.216) 1999 йил 1 март, душанба Сотувда эркин нархда

Энг катта орзуим, менга ишонган одамларнинг омонлиги, юртимнинг тинчлиги!
Ислом КАРИМОВ

ОСОЙИШТАЛИК — УЛУФ НЕЪМАТ

Мамлакатимиз пойтахтида 16 февраль куни амалга оширилган кўпорувчилик ҳаракати ҳар биримизни хушёрликка, бугунги осойишта ва тинч ҳаётнинг қадрига етишга, уни ҳимоя этишга чақиради, Ўзбекистоннинг барча фуқаролари ҳалок бўлганлар хотираси олдида бош эгади. Шу муҳим кунларда халқимизнинг жиспчилиги ва иродаси, келажакка, танлаган йўлимизнинг тўричилиги ишончи яна бир бор намоён бўлди. Айни пайтда мамлакатимиздаги бунёдкорлик жараёни ўз маромида давом этмоқда. Портлаш оқибатида зарар кўрган бинолар таъмирланмоқда.

26 февраль куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Вазирлар Маҳкамаси биносидан амалга оширилган таъмирлаш ва қурилиш ишлари билан танишди.

Маълумки, кўпорувчилик оқибатида бинога жиддий зарар етказилган эди. Давлатимиз раҳбари бинони таъмирлаш лойиҳаларини кўздан кечириб, тегишли маслаҳатлар берди. Барча ишларда бинонинг мустаҳкамлигини ошириш, унга миллий тус бериш асосий мезон бўлиши муҳимлигини уқтирди. Бинонинг ички ва ташқи қўриқчилиги ўзгартирилиб, ён-атрофидаги яшил майдончалар унинг салобати ва шиномлигини ошириши зарурлигини кайд этди.

Шунингдек, Президент Ислом Каримов пойтахтимизда бунёд этилаётган Хотира майдонидаги ишларнинг бориши билан ҳам ақиндан танишди. Бугунги кунда бу ерда кенг миқёсдаги бунёдкорлик ишлари амалга оширилмоқда. Икки юзга яқин қурувчи, пардозловчи, хунарманд бу маънавий ёдгорлик қурилишида катта шижоат билан меҳнат қилмоқда.

Йўлбошимиз барпо этилаётган бу муқаддас қадимки ўтганларни ёдга солидиган, уларнинг руҳи олдида бош эгишга ундайдиган, шу билан бирга меъморий ечим билан ўзига ҳосил касб этакдиган маскан бўлиши кераклигини алоҳида кайд этди. Президентимиз Ватан учун қурбон бўлганларнинг хотираси барҳайт, деган гоё майдонда ўз ифодасини топиши зарурлигини таъкидлади.

Энди сезгир ва хушёр бўлишимиз керак, дея таъкидлади Президент. Атрофимиздаги ва орамиздаги ганимларимизни тани олиш, бизга ким душман ким дўстлигини яна бир бор англаб етишимиз зарур.

Шу ерда Президент Ислом Каримов журналистлар билан мулоқотда бўлиб, жумладан бундай деди:

Бир пайтлар, энг катта орзуингиз нима, деб сўрашганда, «Менга ишонган халқимни доим омон кўриш», деб жавоб берган эдим. Бу гапимни бугун яна тақорлашим мумкин. Эеро, энг катта бойлигимиз — юртимизнинг тинчлиги ва осойишталиги.

Президент Ислом Каримовнинг ишшоотлар билан танишуви чоғида унга Бош вазир Ў. Султонов, Бош вазир ўринбосари Б. Ҳамидов, Тошкент шаҳар ҳокими К. Тўлганов ҳамроҳлик қилди.

Нега шундай бўлди? Бу савол яна бизга тинчлик бермайдими, ҳаёлимизни банд этади. Дастлабки эхтирослар, аламли уйлар тафти бирмунча соғиниб, энди фикрларимиз тартибга туша бошладим. Булбўлган ўтган фожиага ақл таросиси билан қараб, унинг илдизларига етиб бориш иш-тиёқи қалбларимиздан ўрин ола бошлади.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, ҳақиқатан ҳам излаган ҳақиқат ишқон топади. Ҳа, чиндан ҳам маҳсулотни хорижга экспорт қилишнинг ўзи бўлмайди. Бунинг учун машаққатли меҳнат, билим ва излаш зарур. Хусусан «ГолумБ» фирмаси эса худди шундай маҳсулотлар тайёрлайди.

Ҳа, чуқурроқ ўйлаган сари, фикр-мушоҳада юритган сари маъшум портлашнинг сирини аён бўлаётгандай, унинг ортида турган қора кучлар, ёвуз ниғтилар гуруҳлар, аламузда ношуд «сиёсатдон-лар» қиёфалари тобора аниқроқ намоён бўла бошлагандай туюлади. Бу — тун бир халқнинг, миллатнинг саодатли кунларини, бахту омадини қўрқолдирадиганлар, тобора улуглигини бораётган ризк-насибасига тош отадиганлар ҳам бўлорамиз. Айниқса, улар ўз орамиздан чиққани алам қилади.

Бундан икки йил аввал Тошкент шаҳар ҳокимияти

Шоҳида БОБОЕВА.

Йўлбошимиз — МИЛЛАТ ТИМСОЛИ

16 февралда Тошкентда рўй берган муҳим воқеалар муносабати билан таҳриратимизга ҳамон ҳамшаҳарларимиздан, пойтахтимиз маҳаллаларида истиқомат қилувчи оддий фуқаролардан мактублар келиб турибди. Бу мактубларда юртимиздаги осойишталик улуғ неъмат эканлиги таъкидланади, халқимизнинг доно йўлбошимиз — миллат тимсолига Яратқандан узоқ умр, Ватанимизга тинчлик ва осойишталик тиланади. Қуйдаги дил сўзлари ана шу сўзларимизга далилдор.

16 февраль куни Тошкентда содир этилган муҳим воқеалар ҳақида ўйлар эканман, унинг сабабчилари баҳал ва пасткаси ҳамда жирканч қимсалар деган ҳулосага келдим.

Хурматли ИСЛОМ ака! Сиздек Президентимиз борлигини Худода минг бор шукроналар айтаман. Сизнинг жонингизга суиқасд қилган ўша галамиз душманларга Худонинг ўзи жазосини берсин. Ана

16 февраль куни Тошкентда содир этилган муҳим воқеалар ҳақида ўйлар эканман, унинг сабабчилари баҳал ва пасткаси ҳамда жирканч қимсалар деган ҳулосага келдим.

Муносабат

ХАЛҚНИ ТАНЛАГАН ЙЎЛИДАН ҚАЙТАРИБ БЎЛМАЙДИ!

16 февраль воқеалари бўлиб ўтган кун аста-секин биздан узоқлашмоқда. Лекин мамлакатимизда айниқса, пойтахт аҳлини чуқур изтиробга солаган одам қиёфасидаги ваҳшиларга нисбатан газаб-нафрат ўзини алағалатган машъум портлашлар ҳам қулдоқларимиз остида гумбурлаётгандай. Миллатимиз қишлоқларнинг тиш-осойишта ҳаётини, яратувчиллик меҳнат маромига бузган ўша кун қандай ва нега содир бўлди?

Президент Ислом Каримов жонига қасд қилиш билан халқимизнинг голибона ҳаракатига нукта қўйиш, уни парокандаликка, бош-бошдоқликка маҳкум этиш, унинг руҳини чил-парчи қилишни кўзлаган. Беадад шурлар бўлинки, ёвузларнинг қабиҳ нияти барбод бўлди, пулға чикди. Шундай бўлиши табиий эди. Эеро, ҳаммиша — азалдан то шу кунгача ёвузликни эзгулик, зулматни ёвузлик энгиб келган ва шундай бўлиб қолади. Ғаламислар ва қонқўр жондорларнинг оғир-оғир бахал халқ олдида, тарих олдида жавоб берадилар.

Бу савол ҳаммамизнинг ва ҳар биримизнинг уйимизда айланади, тинчлик бермайди, изтиробга солади. Негаки, мамлакатимиз саккиз йилдирки, истиқлолнинг нурафонини йўлидан бориб олашмушл на-тижаларини қўлга киритаётгани, озоқлик нақдаси шу қисқа вақт ичида Ватанимизга катта раванк, тоғдек ютуқлар бағишлаганидек кўнглиларимизга сураган, ҳайратингиз гуруҳ ато этаётгандай. Буюк ўтмиш мазнавийига эга бўлган Ўзбек халқи энди яна жаҳонга юз тўтиб, эронинг боболаридан мерос улғувор салоҳияти, иқтидорини намоён этиш бошлаганди. Бир сўз билан айтганда — буюк келажак сари қатий ишонч билан шаддам олдимаётгандай...

Ҳақиқатан ҳам, шуларни ўйлар экансиз, пойтахтдаги февраль воқеалари тасодифий эмаслиги, балки пухта ўйланган фатна, кўпорувчилик ҳаракати эканлиги, бундай галамислар бор экан, ҳаммиша оғох бўлишимиз, жиспашшимиз, бугунги кунимизнинг қадрига етишимиз ва бундай қадр-қиммати ҳар биримизнинг оғир-оғир энгитишимиз кераклиги маълум бўлиб қолади. Айниқса пойтахт аҳли, жонажон Тошкентимизда истиқомат қилувчи меҳнат қишлоқлари, барча миллат ва элат вақиллари бир ёқадан бош чиқаришимиз айни мўдда.

Ана шундай кунларимиздан бирида кўришдан юз берган портлашлар, табиийки, қуёш чарқлаб турган кундаги моқомлар қўрқолдирадиган ҳам дахшатлироқ бўлди. Бунинг устига ёнгинамизда — бир сафда туриб, биз билан бирга олдинга интилаётган аҳойиб юртдошларимиздан бир неча нафарини бе-вақт ўлим орамиздан қилиб кетди. Бир ханча оилалар бошига адвосиз мусибат, айрилик аламини солиб кетди.

Бугунги Тошкент, унинг бетакор қиёфаси, келгуси неча-неча авлодларга замонамиз қаҳрамонларидан дарак бериш-кўриш оқибатлари билан, муқашша зарблар, истихрожат манзиллари мустақиллигимизнинг асл мевалари, озоқ халқнинг ихдорлиги намунаси. Уни эъзозлаш, ардоқлаш, пойтахт гўзаллигига гўзаллик қўйиш ҳар биримизнинг виждон бурчимиздир. Мамлакатнинг бош шаҳри аҳлисига хос оқ кўнглилик, саховат меҳнат-ча чин дилдан берилиш билан, айни пайтда душманларга, ғаламис, гарағўй, хиянаткор кўркакларга нисбатан қатъиятнинг, газаб-нафратимиз кучи билан ҳаммиша ва ҳар қадарда зарба беришга шай бўлишимиз керак.

Нега шундай бўлди? Бу савол яна бизга тинчлик бермайдими, ҳаёлимизни банд этади. Дастлабки эхтирослар, аламли уйлар тафти бирмунча соғиниб, энди фикрларимиз тартибга туша бошладим. Булбўлган ўтган фожиага ақл таросиси билан қараб, унинг илдизларига етиб бориш иш-тиёқи қалбларимиздан ўрин ола бошлади.

Ушбу воқеалар, эл-юртгами ташвишда бир лаҳза тинмай, бутун куч-ғайрати, ақл-заковатини халқ бахт-саодати учун курашга бахшида этаётган фидойи инсон — Президентимиз атрофига янада жиспашганимизни қўрсатади.

Ушбу кунги машъум воқеаларга турли касб эгалари, айниқса зивиллар барча омавий ахборот воситаларида ўз муносабатларини билдириб, қўрқолдирадиган ҳаммиша маълум. Шу ўринда ачқирок бўлса ҳам, айрим мулоҳазаларни айтиш жоиздир. Кўча-кўйда, айрим йиғинлардаги гап-сўзлар қўлогимизга беихтиёр ча-

Булбўлган машъулият ҳам ана шу нуктада намоён бўлди. Халқимизнинг энг асл фарзандлари ўтқир зеҳни, иқтидорини, мушоҳадасининг теранлиги билан ажралиб турувчи вақиллари кўпурок шу азим шаҳарда муҷассамлашувчи ҳам оддий ҳақиқат. Шундай экан, республикамиз пойтахтида ҳаммиша тинчлик-осойишталик ҳукм суриши, Ўртаб-шумизнинг хотиржам, ҳаф-хатарсиз сермашум фидойчилик учун ҳар биримиз масъулмиз. Жонажон Ватанимиз шон-шухратини оширишдан, халқ бахти учун жонини ҳам тикадиган, душманларга нисбатан оғох, сергак ва қатъиятли қишлоқларни тарбиялаш, замон талаблари билан баробар қадим ташлаш ҳар бир ватандошимизнинг муқаддас бурчидир.

Ушбу олий эзгу максадлар йўлида жонажон Ўзбекистонимиз халқи қаторида Тошкент аҳли ҳам Президентимиз билан ҳаммиша биргадир. Буюк келажакни барпо этишга бел боғлаган эканмиз, танлаган ҳақ йўлимиздан қайтмаслигимиз аниқ!

Ақмал АҚРОМОВ.

ЖАҲОНДА

- Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг тақлифига биноан Греция Республикасининг Президенти Константин Стефанопулос 1999 йилнинг 1 мартдан 3 мартгача Ўзбекистон Республикасига расмий ташриф буюради.
- Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонига кўра Исмаилов Эргашев Ўзбекистон Республикасининг Хитой Халқ Республикасидаги Фавқуллода ва Мухтор элчиси этиб тайинланди.
- Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов номига Тошкентда 16 февралда рўй берган воқеалар муносабати билан давлатлар ва ҳукуматлар бошлиқларидан, давлат арбоблари, жамоат ташкилотлари раҳбарларидан таъзияномалар келиши давом этмоқда.
- Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси «Журналист кадрлар тайёрлаш ва қайта тайёрлаш тизимини такомиллаштириш тўғрисида» қарор қабул қилди.
- Ўтган шанба кун Кийшов ва сув ҳўжалиги вазирлигида мамлакат ағросаноат мажмуи раҳбарларининг кенгайтирилган йиғилиши бўлиб ўтди.
- Ички ишлар вазирлигида 16 февралда Тошкентда рўй берган воқеаларга бағишланган вазирлик марказий аппарати ходимларининг йиғилиши бўлди.
- Пойтахтимиздаги Темурийлар тарихи Давлат музейида Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон театр санъатини равоқилантириш тўғрисида»ги Фармони, Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбектеатр» ижодий ишлаб чиқариш бирлашмаси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида»ги қароридан келиб чиқадиган вазифаларга бағишланган семинар-кенгаш ўтказилди.
- «Соғлом авлод учун» жамғармаси бошқарувининг кенгайтирилган йиғилишида 1999 йилда амалга ошириладиган дастур муҳокама этилди.
- Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги матбуот марказининг хабарига кўра, Тошкентда 16 февралда террорчилик ҳаракатларини содир этишда гумон қилиниб қидирилаётган 1972 йилда туғилган Ровшан Ҳасанович Солиқонов ўтказилган тезкор тадбирлар пайтида қўлга олинди. Ички ишлар вазирлиги раҳбарияти уни қўлга олишда кўрсатган ёрдами учун фуқароларга миннатдорчилик билдиради. Бу фуқароларга муқофот пули берилди.

ЖАҲОНДА

- Гамбургда Ўзбекистоннинг Германиядаги иқтисодий кўнрали нихосига етди.
- Москвада Ўзбекистон билан Россия ўртасида иқтисодий ҳамкорлик бўйича ҳукуматларо комиссиянинг учинчи мажлиси бўлиб ўтди. Унда икки мамлакат иқтисодий ҳамкорлигининг кўпгина масалалари муҳокама этилди.
- Кеча Грузия Президенти Эдуард Шеварднадзе Туркия Президенти Сулаймон Демирал билан Каспий нефтини Боку — Жайхун йўналиши бўйлаб ва туркман газини Озарбайжон ва Грузия худуди орқали Туркияга келтириш каби минтақавий муҳим масалаларни муҳокама қилди.
- Анкарадаги давлат хавфсизлиги суди Курд ишчи партияси етакчиси Абдулла Ужолани дастлабки сўроқ қилиш жараёнини аяқлади. Унга «Ватанга хиёнат қилиш ва айирмачилик фаолияти билан шуғулланиш» айблари қўйилди. Туркия жиноят қонунига кўра, бундай жиноятлар учун ўлим жазоси белгиланиши мумкин.
- Россия Федерацияси Президенти Борис Ельцин шанба кун ошқозон ярасини шифохона шароитида даволашни давом эттириш зарурати юзасидан Марказий клиник касалхонага ётқизилди.
- Шанба кун Москвада Россия ва Белоруссия товар ишлаб чиқарувчиларининг анжумани очилди.
- Яқин Шарқ мамлакатлари бўйлаб сафар уюштирган Норвегия Бош вазири Хел Бунневик Қоҳирада мисрлик ҳамқасби Камол Ал-Ганзурий билан учрашди. Бунгача Норвегия Бош вазири Исроил, Фаластин мухторияти ва Иорданияда бўлган эди.
- Англия Бош вазири Тони Блэр парламентда сўзга чиқиб, ўз мамлакатининг янги пул берилиги — Европа ўтиши муносабати билан вужудга келиши мумкин бўлган масалалар хусусида тўхталди.
- Ўтган шанба кун Анкарада содир этилган террорчилик ҳаракати оқибатида уч киши жароҳатланди.
- Халқаро валюта фонди қочоқларга ёрдам кўрсатиш мақсадида Озарбайжонга имтиёзли тарзда 10 миллион доллар ажратди.
- Испания пойтахти марказидаги «Сарагосано» банки бўлимининг номаълум жиноятчилар 700 миллион песет (беш миллион АҚШ долларига тенг) микдордаги пулни ўғирлаб кетди. Жиноят кечаси содир бўлган ва таҳминларга кўра унда тўрт киши иштирок этган.
- Яқин Шарқда тўлиқ тинчлик ўрнатилиши ва минтақадаги мамлакатларнинг бир-бирига ишончини тиклаш учун Қуддус шаҳри ва босиб олинган барча араб ерлари озоқ этилиши лозим. Араб Давлатлари Лигаси Бош қотиби Исмаил Абдул Магид шундай баёнот берди.
- Ўтган шанба кун Америка ва Буюк Британия авиацияси томонидан Ироқнинг жанубий теғраларига берилган янги ракета зарбалари оқибатида 23 киши жароҳатланди.
- Ўтган жума кун Иркутск вилоятида тўққиз марта ер силқинишлари бўлди. Ер силқинишларининг энг кучлиси 7, 8 балли ташкил этди. Ҳалок бўлганлар ва вайронгарчиликлар ҳақида ҳозирча маълумотлар йўқ.
- Венгрияда халқ қаҳрамони Боскван Иштван хотираси учун ўтказилган халқаро турнирда жаҳоннинг турли мамлакатларидан 75 нафар боксчи катнашди. Бу турнирда Ўзбекистондан борган Тўлашбой Дониёров, Рафкат Эралиев, Лазиз Зокировлар олтин медалларни қўлга киритиб, голиблик супасига қўтарилиши ва Ўзбекистон Давлат мадҳияси таралиб, Ўзбекистон Байроғи кўтарилди. Яна бир Ўзбекистонлик боксчи Шерзод Ҳусанов бронза медалига муяссар бўлди.

ЖАННАТ — шу кунларки, эрк, озодликдан бошқа нарса эмас деганида Фитрат истиқлолимизга етишиш орзу-умидларини ифода этгани маълум.

XX аср бошлари Урта Осиё халқлари учун миллий мустақилликни қўлга олиш сари интилиш гоёлари кенг тарқалган, ўзига хос бир Уйғонув даври сифатида тарихимизга кирган. Ўлкада то XIX асрнинг ўрталари, иккинчи яригача ҳукм сурган майда хонликлар буюк бобомиз Амир Темур тузган қудратли Турон давлатини талашиб-тортишиб гуруҳбозлик, маҳаллийчилик, хуруфоту бидъатни авжга чиқариб, барча соҳаларда тараққиётни орқага тортидилар. Урта асрлардан то XV—XVI асрларгача бутун дунёга зиё тарқатган Аҳмад ал-Фарғоний, Имом Бухорий, Беруний, Ибн Сино, Амир Темур сингари даҳоларни берган ўлка ноаҳиллик, уруш, талаш, ҳокимият учун курашлар натижасида таг-тағидан эл кетиб, босқинчиларга ем бўлди.

Чор ҳукумати бу вазиятдан фойдаланиб, тўплари, замбараклари, катта ҳарбий қулар билан босиб олди, эзди, бойликларимизни ташиб суришга киришди... Зулм ҳаддан ошди. Динимиз, тилимиз, миллий урф-одатларимиз оёқости қилинди. Халқимиздан етишиб чиққан Бехбудий, Фитрат, Чўлпон, Абдулла Қодирий ва уларнинг ҳамфикр сафдошлари сингари эътиқодда мустаҳкам даҳоларимиз бундай даҳшатларга бефарқ қарай олмас эдилар. Бинобарин, бу қадар тенгсиз қуларга қарши бош кўтариш учун кенг халқ оммасини тайёрлаш, кўзга-тиш эса ундан ҳам мураккаброк эди. Аммо Ватан ва миллатга бўлган чин муҳаббат улар ҳаётининг мазмунини, негизи эдики, жонлари кетса ҳам иймон-эътиқоддан кечмас эдилар. Уларнинг фидойилиги ҳам айна шу нуқтада намоён бўлди. Тарихчи олим Ҳамид Зиёев «Тарихий шахслар хусусида» мавзусидаги мақоласида шундай бир фикрнинг ёзган эди: «Халқимиз чет эл босқинчиларига қарши курашда чинакам мардлик, жасорат намунасини кўрсатди. Шу боис ўзбек халқи турмуш асирига айланмай, Ватан мустақиллиги йўлида курашди. Халқ доғимандлиги сараншаси бўлган маданий мерос сақлиниб қолди. Бу жасоратнинг ташаббускори ва раҳбари халқ қаҳрамонлари, давлат арбоблари бўлишган...»

да 72 ёшга тўлган иймон ва ирода соҳиби — Қосим Мирзаарҳимов туриш-юриш эмас, 60 йилдан бери ўтиришдан ҳам маҳрум — ётган бир ҳолатда гоёт эур санъат асарлари яратмоқда. Ҳайкалтарошлик соҳасида чиннидан ҳайкал ясашни шу киши кашф этди. Тинимсиз ишлайди. Республикада амалий санъатга қўшиб келаятган катта хизматлари учун Ўзбекистон Республикаси халқ рассоми фахрий унвони берилди. Республика Бадий академиясининг ҳақиқий аъзоллигига сайланди. Хизматлари муносиб тақдирланмоқда. Ҳамма бу кишига катта ҳурмат ва эътиром билан қарайди. Нега? Чунки Қосимжон акада катта мақсад, эътиқод бор. Ногиронлики пеш қилиб фақат ижтимоий эрдэм сўраб ётаверганларидан ҳам ҳеч ким улардан гина қилмасдику? Сопна соғ, лекин «уйим, жойим, бола-чакам, қариндош-уруғларим йўқ» деб қаёққадир ёзилб олиб нуқул текин томоқ таъмасида юрганларга дуч келганимизда гоҳо нафратингиз келади. Бундай ҳолатлар ҳам инсоний онг, иймон, виждонга боғлиқ.

Бу масалада яна бир мулоҳаза кўпдан буюн кўнглимизда бир фикр тинчлик бермай келади: **буюк Истиқлолимизнинг биринчи шарофати муҳтожларни ижтимоий ҳимоя қилишдан бошлангани маълум. Бу гоёт катта инсонпарварлик. Уша чор босқинчилари даврида ҳам, хонликларда ҳам, қизиллар мустамлакачилигида ҳам бўлган эмас.** Бунга ҳамма билади. Октябр тўнтариши кунларидан бошлаб ер-сувдандан турар жойларигача тортиб олинган энг бой табақаларимиз ҳам гадолашиб қолди. Уларни қамашди, сургун қилишди, отишди. Тирик қолганларидан айримлари хорихга қочиб қутилди, қолганлари эса бировларнинг уйларида хор-зор бўлиб оламдан ўтди. Қанчадан-қанча ўзига тўқ одамлар сургунда оламдан ўтдилар, айримларининг уйларини интернет, болалар уйларига олиб, ўзлар кувгин қилиндирилди. Ундан ҳам қолган кексалар эса давлатдан ҳеч қандай нафақа ололмай — болаларига қарам, топанга эса ўзлари ва оилаларидан ортиб отаножа ёрдамга етмай муҳтожликда ҳаётдан кўз юмдилар. Ҳўш, ҳозирчи? Ижтимоий эрдэм олаётган, ҳар кунги уч маҳал текин овқат берилаётган, ётоқлар олаётганларга бир назар солинса, уларнинг миллати, қатлами, турган жойи қаерда-ю ўзлари қаерда дунёдан ўтаётганлар деб савол берилмайдими? Агар ўйлаб қаралса — Ватан, миллат, оила сингари энг муқаддас инсоний тушунчалар нуқтаи назардан қаралса манзара очик намоён бўлади. Зеро, мусулмон оламида дохийлар илими, хунари бешиқдан тобутгача ўрганишни тарғиб этганлар, ҳар ким ўз ҳалол меҳнати билан кун кўришни иймон ва виждон иши деб қараганлар.

Шу ўринда яқинда пойтахтимизда рўй берган кўпорувчилик ҳақида тўхтамасдан ўтиб бўлмайди. Кўпорувчилик — асли номардлик. У доимо яширин тайёрланади. Жаҳон майдонида танилган буюк шахсларнинг ҳар бири ўз халқи, миллати, Ватани манфаатлари учун нималар қилаётгани ва Ер юзюда қандай мавзёга эга бўлаётганлари ҳақида ахборот воситалари хабар бериб турибди... Халқлар тарихий шахслар фаолияти ҳақида аниқ натижалар-у, кўз билан кўриб, кўл билан туттиш мумкин бўлган самараларга қараб баҳолайдилар. Бу ҳақда шу кифофа. Негаки, собик иттифоқ емирилгандан буюн ўзига қололмаётган ўлкалар билан мустаҳкам оёвқа туриб олаётганлар ўртасидаги тафовутлар бировни севинтирсин, бировни қон йиғлатмоқда. Узини эғлай олмаганлар айна шу мураккабликдан чиқиб йўлини тополмагандан кейин тўрқовоқдаги беданадек ўзларини тўғри келган деворга уриб, бошларини пўла қилиб қўймоқдалар-ку! Бунга ҳамма кўриб, билиб турибди, аммо ҳадеб бетига айтмаганди, бўйнига олиш ў ёқда турсин, лоақал миннатдор бўлмайди, яъни самимиётингизга ишонмайди. Тошкентда бўлган террорчилик ва уларнинг орқасида турганларини халқимиз «бор бўлсангиз қўрқолмайди, йўқ бўлсангиз беролмайди» бу иччи қоралар деб баҳолаб келган... Уларнинг ўзлари куз икки дунёси ҳам қуйган энг бадбахт кимсалар эканлиги маълум ва ҳар икки дунёда ҳам халқнинг қарғишига, худонинг қаҳрига учрашлари аниқ. Бироқ, бу малунлар айрим тарбияси чала ёшларни йўлдан ураётгани бизга айтмасди аламли тўрқоқда. Чунки ёшларини бизнинг келажакимиз ҳақида ўйлаш ўрнига аллакларга ем, ўйинчоқ, энг қабиҳ ишлар, буйруқларини амалга оширадиган кишилар бўлиб қолишига йўл қўйиб бўладими? Ахир, Юрт-бошимиз бутун республикамиз ёшлари менинг болам, уларни нега бировларга бериб кўр эканмиз, уларни ўзимиз тарбиялаймиз, деганларидан ажуздарларидан қандай самимиёт, қандай иймон ва ишонч, ирода, олий мақсад, юксак бир маънавий ҳажжон тўлқинлари кетганини ҳар соф виждонли онгли инсон ҳис этгандир! Бундай даъвати локайд қараш учун қандам руҳий хаста бўлмоқ керакдир...

Йўлдан чиққанларга нисбатан энг тўғри йўлдан келажакка қимил ишонч билан бораётган ёшларимиз кўп ва биз булардан катта умидлар қиламиз, улар билан ҳар қанча фахрланасан арзийди. Аммо дўст юзта бўлса кам, душман битта бўлса ҳам кўп деганларидан, битта йўлдан чиққан ўш аллақанча зарар келтириши, ниҳоят ўз бошини ўш еганини ҳам билмай қолишини ҳаммамиз ҳам тўғри идрок этамизми? Ваҳоланки, шоир Чўлпон айтганидек:

*Бўрилардан омон кутмак —
Тентакларнинг шийр уз:
Хар монени хамлаб ўтмак —
Турмушда энг тўғри бир йўл.*

Ҳа, шоир ушбу сатрларни бундан қарийб саксон йиллар муқаддам ёзган кезларда юртимизда қизиллар босқинчилиги авжга минган, миллатимизни минг бўлакка бўлиб ташлаб, бирининг гўштини иккинчисига едиряётган даврлар эди... Буюк даҳоларимиз ўшанда ҳам ёвуз ниятлилар табақасини софдилликлар таниб олишини уқдирган, ёвузларни бўриларга тенглаштириб, улардан омонлик кўтишни тентаклик деб баҳолаган эди. **Хўш, бутунга келиб нега бизнинг айрим ёшларимиз не-не олий мақсадлар сари интилаётганлардан ажралиб қолиб, бўри каби йиртқичларга эргашиди? Ёшлар тарбиясига оид турли жамоат ташкилотлари, оила ва маҳаллалар билан бирга мактаб ва барча ўқув юртлари қаёқда қолди?**

Гап шундаки, бегона мафкурага сотилиб, жуда арзон-гаровга ўз ҳаёти, миллати, халқи, Ватани, ҳатто ота-онаси-ю қариндош-уруғларигача сотиб юборадиган одамлардан биронтаси бахтли ҳаёт кўриб, умрини тугатганини ҳани, айтингчи, ким учратган. Бундай хоинларнинг умри доим ҳам, андуҳ, ҳавотирликда ўтгани билан, охири фақат энг даҳшатли фажиқалар билан яқунланган...

Ҳаёт мураккаб. Бироқ ҳар ишда энг олий ҳақам — виждон тарозиси бўлиб қолаверади. Жаҳонда ундан адолатли ўлчов йўқ ва бўлмайдиган ҳам. Буюк Истиқлолимизда нимагаки эришган бўлсангиз, фидойи Юртбошимиз фаолиятидаги иймон-эътиқодга таяниш тамойиллари, эзгу мақсад йўлининг ҳақлигидир. Ҳозир бу фақат бизга эмас, бутун жаҳонга ибрат бўлиб қолди. Илоҳини, уларнинг буюк мақсадлар йўлидаги сый-ҳақаратларини тангри ёмон кўзлардан асрасин.

Аҳмад АЛИЕВ.

Равшан Нуритдинов (Уз.) олган суратлар.

— 1999 йил 1 январгача шаҳарда ичимлик суви иншоотларининг умумий узунлиги 3600 километрдан иборат бўлиб, йилга ўртача шаҳарини ичимлик суви билан таъминлаш бир кеча-кундузда 2 миллион 470 минг кубометрни ташкил этди, — дейди «Сувсоз» трести бошқарувчиси Зокир Солиҳжоев. — Кўп марта ўтказилган ҳисоб-китоблар шунга кўрсатдики, шундай миқдордаги ичиладиган сифатга эга бўлган сувга бутун шаҳар ҳўжалиги ва биринчи навбатда аҳолининг эҳтиёжларини уни истеъмол қилишга энг юқори мейёрларини ҳисобга олган ҳолда ортинги билан таъминлаш мумкин.

Шу билан бирга мана бир неча йилдирки ёз мавсумини энг жазирама даврида сувдан энг юқори даражада фойдаланиш соатларидан шаҳримизнинг алоҳида туманларида сувга талаб жуда кучайиб кетади. Кўп қаватли уйларнинг охириги қаватларида яшовчиларга сув етказиб беришда узилишлар содир бўлимоқда. Айнакча, бундай салбий ҳолатлар ўтган йилда Акмал Икромов, Чилонзор, Собир Раҳимов, Шайхонтоҳур туманларидаги Раҳимбоев, Чакмоний, Х. Абдуллаев, Наширёт, Дилкаш, Дадил қўчаларида кузатилди. Яқка тартибдаги уйларда эса ичимлик суви етказишда узилиш ҳолатлари «Уриқзор» даҳасидаги «Гулистон», А. Тожиёв, «Фурқат», «Мевазор», «Тинчлик», «Чимбой», «Қамарнисо», «Хувайдо», «Беҳзод», «Шарқ» ва бошқа маҳаллаларда ҳам содир бўлди.

Бундай ҳолатларнинг юзага келишининг асосий сабабларидан бири шаҳар аҳолисининг ичимлик суви давон қораларини, боғларни, яшил ўсимликларни сугоришда, йўл ҳамда йўлакларга сув сепишда фойдаланишлари, ўзбосимчилик билан ҳовлиларга фавворалар ва сузши ҳавзалари ўрнатиб олганликларидир. Чунки жуда кўп жойларда ариқларда сугориш учун мўлжалланган сув оқмайди. Бу эса ичимлик суви исрофгарчилигига олиб келади.

Ичимлик суви исрофгарчилигининг асосий сабабларидан яна бири шуки, жуда кўп жойларда санитар-техник анжомлари яроқсиз ҳолга келиб қолганлигидир. Уйма-уй юриб текширишлардан шу нарса аён бўлдики, куз-қиш даврида сув исрофгарчилигининг асосий сабаби ҳовлидаги сув қувурини совуқдан хининг ҳар бир хонадонига, яқка тартибдаги уйларнинг ҳар бирига сув ўлчагич асбоблари ўрнатилиши лозим.

Ана шунда бу асбоб кетган сув миқдорини ўлчаб, шунга яраша ҳисоб-китоб йўлга қўйилади ва бу албатта ортинча сувни иқтисод қилишда муҳим омил бўлиб хизмат қилади. Шу мақсадда 1997 йилдан бошлаб бунёд этилаётган барча янги кўп қаватли турар жой биноларидаги ҳар бир хонадонга сув ўлчагич асбоблари ўрнатилмоқда. Тажриба шуни кўрсатмоқдаки, фақатгина мана шундай қатъий ҳисоб-китоб суви исрофининг олдини олади. Чунки асбоб кўрсатган миқдордаги сувга қараб пул тўланади, уй эгаси ҳам, уни бекорга ишлатмайди. Ахир «Ҳисоб-китоб» дейишадими-ку.

Тошкент шаҳар ҳокимининг «Яқка тартибдаги уйларда ва кўп қаватли уйларда сув ўлчагич асбобларини ўрнатиш тўғрисида»ги қарори ижросини таъминлаш мақсадида пойтахтимиздаги «Сувсоз» трести жамоаси яқка тартибда қурилган уйларга сув ўлчагич асбоблари ўрнатишни бошлаб юбордилар. 2002

Шаҳар ҳўжалиги мавзусига

ИЧИМЛИК СУВИ — ҲИСОБДА

Сув — оби ҳаёт, у тирикчилигимиз манбаидир. Шу сабабли ҳам ҳаётимизнинг бирор кунини сувсиз тасаввур этиш қийин. Пойтахтимиз аҳолисини сув билан таъминлаш масаласига доимий равишда алоҳида аҳамият бериб келинади. Шунинг алоҳида таъкидига эвожузики, шаҳримизда янги-янги турар жой биноларининг бунёд этилаётгани, эскиларининг замон талаблари асосида қайта тикланиши боис ҳам йўлдан йўлга шаҳримизда ичимлик суви иншоотларининг қуввати ортиб бормоқда. Янги сув қувурлари фойдаланишига топширилмоқда, янги ҳамда ичимлик суви билан кам таъминланган маҳаллаларда сув тармоқлари бунёд этилмоқда, яқка тартибдаги турар жой даҳаларида янги нарсоси станицялари фойдаланишига топширилмоқда. Шу билан аҳолининг сувга бўлган эҳтиёжини қондиришга асосий эътибор қаратишмоқда.

йилгача уйларга 120 мингта ана шундай асбоб ўрнатиш режаланган бўлиб, уларнинг 40 мингтаси жорий йилда ўрнатиб бўлинади.

Сув ўлчагич асбобларини ўрнатиш ва у жойлаштириладиган жой мавжуд шартлардан келиб чиқиб, ҳар бир хонадонга яқка тартибда белгиланади. Бунда албатта унинг юқори хавфсизлиги таъминланиши, болалар ва бегона шахслардан эҳтиётланиши, қиш даврида сув ўлчагич тармоқнинг етарлики иссиқ бўлишига эришилиши, кўриш учун қулай жойга жойлаштирилиши инobatга олинади.

Табиийки, ҳар бир хонадон эгаси сув ўлчагич асбоб нархини дарров тўлашга қурб етмаслиги ҳам мумкин. Шу боис ҳам унга бир ойдан бир йилгача тўлов муддати берилиб, икки томонлама шартнома тузилади ва кўл қўйилади. Шартномага кўра уй эгаси белгиланган тўлов миқдорини «Сув ўлчагич» деб белги қўйилган махсус ҳисобга ўтказилади. Сув ўтказгичлари ўрнатиш бўйича хизматлар учун нақд пул тўлаш тўғрисида ҳеч қандай гап бўлиши мумкин эмас — бажарилган ишлар учун ҳақ тўлаш ишлари уй эгаси томонидан фақат шаҳар тушум кассаларида амалга оширилади.

Агар уй эгаси хонадонига сув ўлчагич асбобини ўрнатишни хоҳламасачи, деган савол туғилиши мумкин. Бу ҳолатлар ҳам ҳисобга олинган бўлиб, юқорида кўрсатилган қарорнинг 7-бандига кўра, «Ҳисоблаш анжомларини ўрнатишга қаршилик кўрсатувчи уй-жойларнинг абонентлари улар оғохлантиридан кундан бошлаб 10 кунлик муддат тугганидан сўнг, шаҳар сув таъминоти тизимидан узиб қўйилади».

Яна ҳар биримиз шу нарсани аниқ тушуниб етмоғимиз керакки, бу ўтказилаётган тадбир — мамлакатимизда иқтисодий ислохотларни амалга оширишда муҳим ҳисса бўлиб қўйилади ҳамда пойтахтимизни сув билан таъминлашда узилишлар, исрофгарчиларнинг олди олинади. Уйлаймики, шаҳримиз аҳолиси уларга қулайлик яратиш мақсадида ўтказилаётган ушбу тадбирни тўғри тушуниб, албатта қўллаб-қувватлайдилар.

Шарифа ИЛЁСОВА.

Эски шаҳар ёшаради

БУНЁДКОРЛИК ДАВОМ ЭТАПТИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Тошкент шаҳрининг Эски шаҳар қисмининг қайта қуриш ва обод қилиш тўғрисида»ги қароридан сўнг ўтган давр мобайнида Эски шаҳар қисмидаги сув тармоқлари қайта тикланди.

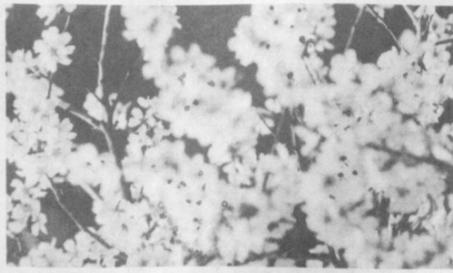
Республика раҳбариятининг бу муҳим ишга қаратилган доимий ғамхўрлиги самараси бугун рўй-роқ эзини кўрсатиб турибди. Ҳозирда Сағбон, Қорасарой қўчаларидан ўтган киши бунёдкорлик меҳна-

тига тасаннолар айтмай иложи йўқ. Бу қўчаларда эндиликда бир неча йўналишлар бўйлаб троллейбуслар қатнаб, йўловчилар узогини яқин қилмоқда.

Бугунги кунда Форобий кўчасининг кўриниши ўзгача. Эни 33 метрли бўйчада кўлаб замонавий уйлар қурилиб, фойдаланишига топширилди. «Ўзуйжойжамгармабанк» буюртмаси билан қурилган бу уйларда юзлаб бахтиёр оилалар истикомат қилишга қўлаб кўлаб туртки қилибди. Бе-

Албатта, Эски шаҳарни қайта тиклашда «Тошкентуйжойинвесткорпорацияси» қурувчиларининг хизматларини алоҳида таъкидлаш зарур. Корпорация таркибидан жамланган 23 мингдан орттиқ бунёдкорларнинг катта қисми Эски шаҳар худудини ободонлаштиришда фаол қатнашиб, эл олқишига сазовор бўлишди. Уларнинг кучи билан ўтган бир йил мобайнида Беруний, Тахтапўл қўчаларида ҳам кўлаб туртки қилибди.

Маҳмуд ОРИПОВ.

Ариқ лабида майсалар шивир-шивир, зилол сувнинг оҳанграб шилдири-шилдири Кўёшни уйғотди ми ёки Кўёш нури майса билан сувни қиптилади ми, ҳарқалай Баҳорнинг келишидан Тонгга мужда келди.

саррин эпкиндан, майин намимдан қувват олиб уйғонди. Бодом гули уяла-уяла дув қизариб гуллаганини ўзи ҳам сезмай қолди. Навбат кутиб тандорик кўриб турган олча, ол...

Изхор

ҚАЛБ СУРУРИ

Тонг гўзал либосини кийиб, даракт шоҳларига сирга тақди, далаларга чучмома, лоло, бинафаша қизларини жунатди. Қишки уйқудан мудраб, эндигина бош кўтарган Она замин садосига лайлак, турна, ола ҳаққа — борингки, кушлар олами чуғур-чуғури уйғунлашиб кетди.

Ма дарактлари куртаклариди яшиллик ниш урди. Тўқинлик, меҳр-оқибат уруғлари ерга қадалишига шай ушбу ой юртимнинг муаззам кунлариди гарчи ҳар йили келса-да, ҳар Баҳорнинг ўз таъриф ва ташбеҳи бор. Баҳор ташрифини биз катталар яна болақайлардан, аникроғи улар варрак учи-

БАҲОРНИҢ МУБОРАК, АЗИЗ ВАТАНИМ!

раётганидан биламиз. Биз инсонлар Баҳорни бунча севадимиз? Чунки баҳор ойида ҳамма нарса янги — майса, дов-дарактлар янги, ҳаттоки ўй-хаёллар янги. Бу фаслда Наврўз байрами нишонлинишнинн ўзи калбимизга сурур олиб киради. Шаҳар кўчасида сайр қилиб, инсонлар нигоҳида кўрдим Баҳорни. Улар юз-кўзларида ўт-олов, янгиликка завқ ҳоким.

Турмуш ишларида
апармон бўлиб,
Недандир ўқиниб, недандир тўлиб
Орзулар қатиди бар армон бўлиб
Баҳор келганини сезмай қолиман.

Ана эшитаясизми? Турналар галаси ўтмоқда она само узара... Баҳорингиз муборақ, азизлар!

Муқаддас ЮСУПОВА.

Баҳор фаслининг тароватидан
боғбоннинг чиройи очик. *Харакатида куртакларга овозлик: «Лат емай соғлом ўссин. Шуллар омонки, ризқимиз мўла. Борлиқ чиройлик».*

— Табба, шундоқ кунда ўққа бало борми? — гилос томон шовилади боғбон.

— Инсофсиз овчи, қапалагимни учирдинг-а. Пишиқчилик эмас-ку, ҳозир. Чуғруқлар узумни чўқибётган бўлса, ўқ отсанг, — дейди боғбон унинг ортидан ғазабли боқиб.

Овчи мулошига етганида икки боғбон йиғит йўлини тўсди: «Кушни ташлаб кетинг. Балки тузалиб кетар. Чирқиллаётган боласига ачинмайсизми? Йўқ, десангиз жамоа ҳўжалиги маъмуриятига топширамыз сизни».

Овчининг кўли кўксиди. Узр сўрайди. Бу ҳолни узокдан англаб турган боғбон отаниннг кўнгли хиёл ёришиб: «Шундоқ фаслнинг чиройини бузганга шафқат йўқ», — деди. **Фани АБДУЛЛАЕВ.**

Канотларини ёйган полалон чирқиллаб онасини излайди. Овчи эса ярадор онасини кўтариб кетиб борарди. Боғбоннинг ҳиссида табиат чиройи хунқулашди. Олтин қўллар яратётган табиат созининг таранг бир ипи узилди.

Капра
БОҒБОН МЕҲРИ

Боғбон меҳрини боғ-роғларга боғлабдики, бахтини куртаклар ривожида кўради. Унинг бизганага эмас, бағридаги чумолисига ҳам озор берган одамни ёмон кўриши балки шундандир. Ана, тандор яқинидаги гилос шоҳига куш келиб кўн...

Шарқ дурдоналари
ОЗ-ОЗ УЎТГАНИБ ДОМО БЎЛҮР...

- Истеъдод эгасини тарбиясиз қолдирмоқ зулмдир. Истеъдодсиз кишини тарбиялаш эса умрнини зое ўтказишдир. Байт:
*Кишида бўлмаса агар истеъдод,
Минг ҳўйла қил таълим қор қилмас асло.*
*Гўмон қилма, бузоқ худо бўлмайди,
Бутпараст олтин-ла берса ҳам оро.*
- ҲИҚМАТ. Илм асосига қурилмаган улуглиқнинг охири хорликдир.
- ҲИҚМАТ. Бир улуг кишининг дўсти тунда эшик қоқиб келди. Улуг киши ўрнидан турди, бир халта пул олди, ўткири қилиб осди ва канизагага шам олиб бирга юришни тайинлади. Эшикни очиб дўстига деди: «Сенинг келишингни уч нарсга тахмин қилдим. Биринчи, бирор ҳодиса юз бериб, пулга муҳтож бўлдингми деб, пул олиб чиқдим. Иккинчиси, душман сенга ҳўжум қилгани деб қилич кўтариб чиқдим. Учинчи, бирор муҳим ишинг чиқгани деб, канизагини олиб чиқдим».
- Дўсти ундан узр сўради ва кўнглида унга нисбатан дўстлик ва ишонч яна ҳам олди. Байт:
*Дўстларингиз ҳўжати чўқарил тезда,
Кам ўйла, демагини фўйда ё зарар!*
- Муиниддин ЖУВАЙНИЙ.**

• Бўқрот ҳаким айтади: «Икки оқилнинг дўстлиги ақл тақозосича бўлиб, бу дўстликнинг умри боқий бўлади. Аммо икки нодоннинг дўстлиги эса барқарор бўлмайди, чунки улар ўз манфаатлари юзасидан тездегани уришиб қоладилар. Икки жоҳил дўстлиги эса ҳеч қачон боқий бўлмайди, улар бирор нарса устида бир қарорга келолмайдилар, натижа-си эса зарар билан тугайди».

• Доноларнинг айтишича, дўст уч хил бўлади. Биринчиси — «жон дўст» бўлиб, бундай дўст ҳақиқий дўст ҳисобланади ва ўз дўсти учун жонини ҳам аямайди. Иккинчиси — «тил дўст» бўлиб, у расман тилда дўстлик қилади, аммо бошга қулфат тушса, ўзини кўрсатмайди. Учинчиси «мол дўст» бўлиб, бундай дўст еб-ичиш учунгина дўст бўлади. Пулинг тугаганда эса қорасини кўрсатмайди.

• Баъзи ҳакимларнинг айтишича, бир дўст иккинчи дўстининг айбларидан огоҳ бўлиб қолса уни ҳарғиз бировларга айтмайди. Аммо дўстининг битта яхши хислати ва ҳўнари борлигини билса, уни ўн та қилиб кўрсатади. Шеър:

*Бир ҳўнар бўлса етмишта айбинг,
Дўст айбини кўрмас, кўра ҳўнаринг!*

- Азизим, душманнинг ёлғон сўзига ва бемаъни гапига ишонма, ўзингга нисбатан қилган озгина илтифоти учун уни содиқ деб ўйлама! Душман минг хил нақш билан товланса ҳам барибир унинг дилида адоват ўчунари қолади. Чўнончи айтадилар:

*Душман азар дўстлик лўфини урса,
Ақл соҳиблари санамас ҳеч дўст.
Илон илонликча қолади доим,
Тер ўзартириб, ташлаб-да нўст!*

- Ҳакимлар айтади: «Синалмаган дўстга ва синалмаган душманга ишонмоқ катта хато».
- Азизим, кенгаш бўлаётган вақт ақл ва фазлнинг имтиҳони бўлаётган соатдир. Сен бу соатда сўз гавҳарларини баён ришғасига аввал яхшилаб ўйлаб тергақ, сўнг уни ўзгалар диққатига ҳавола эт!

Ҳожа Самандар ТЕРМИЗИЙ.
• Ҳўзингдан улуглар сенга раҳм қилишини хоҳласанг ўзингдан пастларга раҳм қил:
Меҳрибонлик фақат инсонни эмас, ҳатто ҳайвонни ҳам ром қилади.

- Инсонийлиги бўлмаганинғ мулойимлиги ҳам бўлмайди.
- Ҳўлданг сўнг мақтан иккинчи ҳаёт, тирикликда ёмонлишни эса ўлимдир.
- Одамни унда йўқ сифатлар билан мақташ ўта таҳқир этишидир.

«Аталар сўзлари»дан.
• Фаразғўй ва ҳасадғўй кишилар гапига ишонма, ҳатто уларни маърака ва мажлисингга ҳам киритма!
• Яхшилик яхши ном келтиради, саховат эса кишини бахтиёр қилади.

- Ёши улуг кишиларни иззат ва ҳўрмат қил! Кичикларга шафқат ва марҳамат кўрсат!

- ҲИҚМАТ. Сахий ва олжанбо кўшилар билан сўҳбатдош бўлмоқ кишини ёқимли феъл ва чиройли хислатларга рағбат қилдиради. Ёмон феълли ва фадлоқ табиатли кўшилар билан бўлган сўҳбат эса ёқимсиз сифат ва қабих иллатларга етаклайди. Ёмонлар билан яхшилар сўҳбати орасидаги фарқ ва улар билан қилинган сўҳбат таъсири ҳудди шамол қабидир. Шамол ёмон жўйдан ўтиб қолса бадбўй хўдиларни олиб келади. Агар ширин хўдди жўйлاردан ўтиб қолса, муаттар исларни келтиради. Байт:

*Ҳар кимнинг бор экан танида жонини,
Ким билан сўзлашса таъсири урар,
Ёмонлик бўлмаса кимнинг афўли,
Доим яхши билан ҳўш сўҳбат кўрар!*

- ҲИҚОЯТ. Бир фозил киши бир улуг одам билан доим ҳамнафас, садоқат расмини жойига қўйишга эса бир дақиқани ҳам зое ўтказмас эди. Бир куни ундан: «Фалончининг сўҳбат таъсири қай даражада?» — деб сўради. У деди:
*Мўҳаббат нуридор кўзда, ҳайли доимо дилда,
Эрур жоним томоғимда ани кўрмас эсам бир дам!*

- Аҳоблар билан ўзаро шафқатда бўлиш ва дўстлар билан мувофиқлик ва мадуро йўлини тутиш яхшиликни келтириб чиқарувчи сабабдир ва бу билан дўстлар мўҳаббати кундан-кунга зиёда бўлади ва ҳўсумат гўбори душманларнинг хотира ойнасидан махв бўлади. Фозил киши бирор дилини жароҳлатиш учун қасд ханжарини кўтарса, омонлик жиғари интиқомнинг анвои ўқиға нишон бўлади. Ҳар қандай ноҳил киши ҳалол ва нуқсон тиконини ялан-гоёқ кишиларнинг оёғи остига ташласа иқбўлнинг ойнаси чилпарчин бўлади.

Муҳаммад ЖАБЛУРУДИЙ.
Форс, араб тилларидан
Маҳмуд ХАСАНИЙ таржимаси.

Гул бўлиб, гулгун ёниб, гулшан аро Гулчехралар.

Ободоналаштириш икки ойлиги

МЕҲНАТ БИЛАН КўРКАМ

Ўлкамизда фусункор баҳор нафаси кеза бошлади. Табиатнинг уйғониши, яшарини ва яшаш даври саналмиш бу гўзал фасл ўзининг гўзаллиги билан барчани ҳаминча мафтун айлагани, шўҳаси. Байрамларга бой ушбу фаслда табиатга ҳамоҳанг тарзда ўлкамизни янада обод этиш, кўкаламзорлаштириш, анвоий гуллар билан буркан анианга айланиб қолган. Шу боис пойтахтимизда ҳам Тошкент шаҳар ҳокимининг қарорига кўра Наврўз умумхалқ байрамини нишонлаш арафасида ободоналаштириш, шаҳар санитар ҳолатини яхшилаш ва кўкаламзорлаштириш икки ойлиги кўтаринки руҳда ўтказилмоқда. Ана шу икки ойликда шахримиз ҳўсун жамолини кўрган кўни кўннатобидан даражада янанишни, кўкаламзорлаштириш борасида қандай ишлар амалга оширилади? Бу ҳақда шаҳар Ободоналаштириш бош бошқармаси бош агрономи Лазоқат ИСЛОМОВА билан сўҳбатлашдик.

— Чиндан ҳам фасллар келинчаги баҳор барчани уйғотади, ўлкамизни яшил либосга, гулу чечакларга буркаш қабил эзғу ишларга ундайди. Айни кўнларда бошқармамизда бу борода аниқ режа асосида кўпгина ишлар амалга оширилмоқда. Утказилаётган икки ойлик шўниси билан аҳамиятлики, бу ишга нафақат ободоналаштириш бошқармаси ходимлари, балки кенг жамоатчилиги, пойтахтимизнинг ҳар бир фуқароси ўз ҳиссасини қўйишга ҳаракат қилади. Турғи, шаҳарни ободоналаштириш, унинг санитария ҳолатини яхшилаш кўндалди ишлари, аммо ойлик давомида эса бу вазифага диққат-эйтибор янада кўчагирилади.

Ишимизни пухта режа асосида ташкил этганимиз боис ҳам ҳар кўниги бажарилган ишлар салмоғи ортиб бормоқда. Бугун пойтахтимиздаги майдон ва хиёбонлар тартибга келтирилмоқда, чинқиндилар э вақтида олиб чиқиб кетишмоқда. Шу билан бирга дов-даракт ҳамда гул ва буталарни сув билан таъминлаш учун сўғорил иншоотлари трестига қарашли 54 та ҳамда шаҳар сув ҳўжалиғи таркибидидаги 37 каналларни тозалаш ишлари давом этмоқда. Маҳаллалардаги сув шохобчалари тозаланмоқда. Буларнинг барчаси тартибга келтирилса, ичимлик суви исрофғарчилигининг олди олинади. Бу албатта, шахримиздаги ҳар бир маҳалла кўмитаси ҳамда у ердаги фаолларнинг сай-ҳаракатлариға боғлиқ.

Барчамизга маълумки, кўклам ўз кўчатлари, гул ва буталари билан кўркам. Ана шўни назарда тутиб ўтган йилларда қилган манзарали ва мевали дарактлар парварлишиға алоҳида эътибор қаратилади. Шу билан бирга яна шахримиз ҳудудлариға 6 минг тўп манзарали, 3 минг тўп мевали ҳамда 25 минг тўпдан зиёд бута кўчатлари, атиргулнинг турфа навлари ва хиёбонларимизға ўзгача чирой бахш этувчи анвоий — райхон, хина, шойигул, гулбоор, қўқонгул, гултожи-хўро ва бошқа бир ва кўп йиллик гуллардан 1 миллион тўпдан ортиғи экилади.

Ҳар бир туманда бўш ётган жўйларға тез ўсувчи ва экологини тозалашда муҳим роль ўйнавчи дарактлардан 2000 тўпдан ортиғини ўтказиш бошлаб юборилди. Бу кўчат ва гуллар манзарали боғдорчилик давлат ҳўжалиғи ҳамда узум-вино боғдорчилиги ишлаб чиқарини корпорацияси ҳўжалиқларида етиштирилган ва улар буюртмалар асосида тайёрлаб берилмоқда. Бу тadbирга пойтахтимиздаги ҳар бир маҳалла, ташкилот ва корхона, муассасалар кенг жалб этилган. Шу билан бирга шаҳар халқ таълими Бош бошқармаси, «Экосан» жамғармаси ҳамда бошқармамиз ҳамкорлиқда чиқарган қарорға кўра «Энг яхши кўкаламзорлаштирилган мактаб» кўрик-танлови ўтказилади. Унда фаол иштирок этган шахримиздаги умумтаълим мактабларини «Экосан» жамғармаси кўчат ва гуллар билан таъминлайди. Танлов икки ойлик якунида ниҳоятлангани.

Истардикки, шахрим жамолини кўриб қўнайман, у билан фахрланаман, деган ҳар бир қалби баҳор инсон бу ишдан четда турмайди.

Сўҳбатдош Шарофат БАҲРОМОВА.

ОДАМ ЕТЎИ ЯМ-ЯШИДА БАХТГА

Қишдан чиққан кўёш жилмайди, Одам етди ям-яшил бахтга. Табиатнинг ўзи билмайди — Яшин тушар қайси дарахтга.

Ёмғирлардан — нури сочлардан Дов-дарактлар кўкка етқудай. Симға кўнган қалдирғочлардан Симғоч шод — илдиэ отқудай.

Ёғолмасдан осмонда гаддор Қор булути юради дайдиб.

Наврўз яқин

МОМОДАН ҚОЛГАН ТУЙҒУ

Баҳор яшаш-ёшарини фасли. Мабодо мўъжиза рўй бериб табиат бизга бешинчи фаслни ишвом этганда мен уни ҳам баҳор деб атаган бўлар эдим.

Ха, умримизнинг яна бир баҳори келди. У ҳудди оппоқ ҳарир рўмол ўраган келинчақка ўхшайди. Наҳорда туриб ҳаммаёқни покиза қилади-да, сўнгра осмону фалакка учиб кетади. Сиз эса наҳорда туриб ўз юмушларингиз билан банд бўласиз. Толиққан пайтингизда дерза ромига сўйиб оппоқ бўлиб гулланган ўрикни томоша қиласиз. Қани энди шу ўрик бир умр оппоқликча қолса деган фикр миянғизда чарх уради. Афсуски, у хаёлий бир орзу.

Мен ҳар гал шундай манзарани кўрганимда сочлари ҳудди шундай оқарган раҳматли моможоним кўз ўнгимда гавдаланаверади. Момом 82 баҳорини қарши олган бўлса-лар, шундан салкам қўрқ йилини ҳар баҳор сумалак қилиш сумалак тарқатиш билан ўтказганлар. Сумалак атрофида ўйин-қўлғи қилинар, момом доира чертиб, ашўла айтарди. Аёллар эса навбатма-навбат ўйинга тушинар, биз эса улардан бир қадам ҳам нари жилмасдик.

Эртаси кўни сумалакдош талаш бўларди. Мен ҳар бир донасини яхши ниятлар билан олиб қўйганман. Гоҳ-гоҳида ўша тошни олиб раҳматли моможони эслаيمان. Вўжудимни нималардир қамраб олади. Гўёки баҳор келса, момом ҳам биз билан бирга юргандек, бизга парвонадек туюлаверади. Сумалак қилиш навбатини энди онам олганлар. Барибир, онамнинг сумалағи момомни-киға ўхшамайди. Нимаси биландир ахралиб туради...

Уйимиздан анча нарида «Курбонтепа» телалиғи бор. Ердан майсалар эндигина бош кўтарган маҳал биз ўша ёққа югурардик. Чўнки у ерда баҳорнинг илк чечағи бойчечак оппоқ бўлиб очилади. Биз кўчоғимизни бойчечакка тўлдириб онамиздан сўноччи олгани югурардик. Онам бойчечакни кўзларига суриб «Омонлик-омонлик», дея уни гўлдонга солиб кўярдилар. Ҳар баҳор шуларни эслаганимда юрагим орзқиб кетади. Истагим шўки ҳар баҳорини бойчечаклар ила қарши олсам. Гўёки шунда онамнинг сўзлари қулоғим остида жаранглаб тургандек бўлади. «Омонлик-омонлик».

Хонбиби ХИММАТ қизи.

Мўлжал олиб Кўёшни, қатор Кетган қушлар келмоқда қайтиб.

Наврўз дея бугун боғ урган Ушал ўдум, қадим забондир. Баҳор эмас, бошингда турган — Қишдан чиққан Ўзбекистондир. Усмон КўЧҚОР.

БУАБУА АФСОНА АЙТАР

Тошнинг юзи ялтирар, Кўёш ўпар далани. Ўтлоқзорни кўйқопар

Фасллар келинчағи деб эълозаниб, интиқлик билан кўчиладиган баҳор борлиқини зеболаштириб қолмасдан, балки ўзининг нишобохши неъматлари билан ҳам киши жонига ором беради.

Бундай пайтада одамда қандайдир бедаромонлик, толиқкиш, қамқувватлик, кўз атрофи коронгиллашиши, бош айланиси, арзиманган елвисиздан шомоллаш содир бўлиши мўмкин. Чўнки бу пайтада келиб киши аъзолариди ҳаёт фаолиятини таъминлайдиган биологик фаол моддаларнинг етишмаслиғи рўй беради. Бунинг оқибатида ошқозон-ичак фаолиятининг

КўКЛАМНИНГ ХОСИЯТЛИ КўКАТЛАРИ

мароми бузилади, тана аъзолари етарлича тоза қон билан таъминлана олмайди. Шу тўғйили ҳам доно халқимиз бундай пайтларни «ирик узилди» деб атайдилар. Ана шундай палларда табиат марҳамати бўлиши егуликка арзийдиган неъматларидан ўз ўрнида фойдаланиш, шўнингдек азал-азалдан ота-боболаримиздан мерос қолган шишобохши баҳорий таомлардан истеъмолад этиш мақсадға мувофиқ келади. Кўйида биз ўлкамизда учрайдиган ҳамда маданий равишда етиштириладиган кўкатларнинг хосиятларидан шўнгиллар бериб ўтамиз.

- Исмалик — бир йиллик кўкат ўсимлиғи бўлиб, у тоғ ёнбағирларида, адирларда, ташландик жойларда, ўтлоқларда учрайди. Халқ таъбобати амалиётда исмалик баргларидан тайёрланадиган дамлама камконлик, томоқ, ўпка ва асаб касалликларига даво ҳисобланади. Булардан ташқари исмалик кишини қорин дамлинишидан ҳоли қилади, пешоб ҳайдовчи омил сифатида тавсия этилади.

- Мачин — баҳорий кўкатлар орасида серхосиятливлиги билан ажралиб туради. Уни маҳаллий аҳоли баъздан ёввойи гултожи-хўроз, эшак шўра номи билан юртади. Одатда мачин айни баҳор дамларида, хали гуллагаш кирмасдан аввал учидиға мўрақ барглари териб олиниб, кўкатли масаллик сифатида фойдаланилади. Таниқли олимимиз С. Саҳробидиновнинг берган маълумотлариға қараганда, мачин барглари асосида тайёрланадиган қайнатма иштиробили бош оргиниға, шииш, турли усмаларға даво сифатида тавсия этилса, илдиэи асосида тайёрланган қайнатма ришғатға қарши қўлланилади.

- Газандаўт — Ўзбекистоннинг деярли

Турналар ер ҳайдайди. Осмондан томчи томар, Тешилганга ўхшайди.

Қишдан сўнг тошбақа Майсаларни теради. Қирғоқлар юзин ювар, Ариқлар чопқиллайди, Бут ҳомила ёриб ер, Бўшаанга ўхшайди.

Боғларда бошлаган тўй Булбул афсона айтар. Севилмаган гуллага, Қиқир-қиқир кўйлайди. Гўёки дунё бешик Тебранганга ўхшайди... Очил ҲАЗРАТОВ.

барча вилоятлардаги тоғли ҳудудларда, нам ва зах ерларда, ўтлар орасида, бузторларда, ариқ, сой, жилға бўйларинда учрайди. Уни маҳаллий аҳоли баъзида чаён-нўт, қичитки, «қонгич» деб аташади. Халқ таъбобати амалиётда газандаўт баргларидан тайёрланадиган дамлама ва ўсимлик кўкўни бегак, нафас қисими, бурун ва оғиздан қон келиши, кўкрак оргини, бавосил азиятиға қол-хамлик қилиб, балғамнинг осон кўчишиға ердам берувчи ҳамда пешоб-ҳайдовчи восита сифатида тавсия этилади.

Набомом

- Момоқаймоқ — ўлкамиз бағрини безайдиган хосиятли гиёҳлардан бири бўлиб, уни йўл ёқалари, ариқ, жилға бўйлари, намли жойларда, боғларда, тала ва сайхон ерларда, бегона ўт сифатида экинлар орасида учратиш мўмкин. Уни маҳаллий аҳоли гулқоқи, қоқибўт, қоқи деб атайди. Момоқаймоқ овқатни ҳазм қилиш аъзоларининг фаолиятини уйғунлантирувчи табиий манба сифатида, илдиэи ва баргидан тайёрланган дамлама бойрақ касалликларини даволашда, сурғи дори ҳамда ўт ва пешоб ҳайдовчи омил сифатида ишлатилади. Унинг баргидан олинган шира қамқонлик, дармонсизлик ва кўкрак қафаси касалликларини даволашда ердам кўрсатади.

- Ялғиз — баҳор эркатойи сифатида жуда қадрланадиган гиёҳлардандир. У табиий ҳолда сернам ўтлоқларда, сув ёқаларида учрайди, уни маданий равишда ўстириш ҳам мўмкин. Халқ таъбобати амалиётда ялғизнинг ер устки қисминдан тайёрланган қайнатмаси тиш оргини, оғиз қакраши, милк ялғилганишини даволашда тавсия қилинади. Унинг қайнатмасиға қанд қўшиб тайёрланган қўем қўенчиқа, ўсимлик шираси эса шаққа ва сарик қаслиға фойдали ҳисобланади. Ялғиз кўкрақни қўшатиб, балғам кўчирувчи ҳамда нафас йўллари касалликларининг олдини олувчи восита сифатида ҳам фойдали.

Баҳорнинг хосиятли кўкатлари қаторида ялғизли таомлар сўзсиз «қакраб» турган аъзолар учун нафли озуқа бўлиғина қолмай, балки организмини бир қатор юқумли касалликларға қарши бардошлигини оширувчи табиий маҳсулотлар ҳисобланади.

Маннон НАБИЕВ,
доршўнос.

Ҳаётимиз гуллари. Равиль Альбеков олган сурат.

Яқинда туман судидан кўнгирак қилиб қолишди. Гушакни кўтарсам, таниш овоз эшитилди. Саломлашдик. — Эртага бир галати ишни кўрарман, агар хоҳсан бўлса суд жараёнида қатнашсангиз ёмон бўлмасди. — деди Рус-там ака. — Нима иш экан ўзи? — Бир отабезорнинг қилмиши. Анжирог, ўғли отасига пичоқ кўтарган...

Судьянинг сўнги сўзлари қўлоғим остида анча вақтгача акс садо бериб турди. Қандай бебурд, оқпадар ўғил эканки, у отасига пичоқ кўтарса? Мана шу савол кечаси билан тинчлик бермади. Эрталаб барвақт йўлга отландим. — Дикқат, суд келяпти! Торгина залда айтилган бу сўздан ҳамма сергак торти. Қора курсида ўтирган йигит гўё нахот излагандек хонани тўлдириб ўтирган одамларга жовдираб боқди. Бирок, у атрофдагиларнинг кўзларидоғи ғазаб учкунини кўриб, ерга қаради. Фақат хона бурчагида ҳаяжондан титраб-қақшаб ўтирган кечаси отанинг ёшли кўзларига йигитга маъносилик билан тикилди. Нега шундай бўлди? Нега? Мана шу саволлар нафақат жиноятчи Комил Холидовнинг, балки залга йиғилган барча катта-кичикнинг миёнасида тинимсиз чарх урарди. Ҳаммасига ичкилик сабаб. Ароқ деса ўзини томдан ташлайдиган ўғилга гап кор қилмади. Уни кўпчилик оғохлантирди. Дўстлари, маҳалладошлари, қариялар гапиришиди, тартибга чақирди. Ёлғизгина фарзандига бутун умрини бахшида этган, уни она ўрнида она, ота ўрнида ота бўлиб тарбиялаган Шокир отанинг қилгани илтижолари қолмади. Уришди, талашди, ярашди, барибир ўғил ин-

софга келмади. Оқибат, у отасига қўл кўтарди, жиноятчи бўлди. — Мен ўғлимни не-не умидлар билан катта қилганман, — деди судда Шокир ота. — Афсуски, орзуларим амалга ошмади. Рафиқам Нуридан қолган ёдгорини мушт-дайлигидан қалбим кўри, кўзим нури билан авайлаб ўстирдим. Хатто уни ўғай она қўлида қолдиришни истамай, бошқа аёлга уйланмадим. Лекин барча истак ва меҳнатларим зое кетди. Нахотки, ўғлини машаққатлар билан камолга етказган отага

эрта кетиб, кеч қайтарди. Кейин ичадиган одат чикарди. Бундай кунларда отанинг ташвиши баттар ортар, ўғлининг ичкилик домига тушиб қолаётганидан сиқилар, безовталанар эди. У қандай бўлмасин, фарзандини тўғри йўлга солишга ҳаракат қилар, аммо ўжар бола ўз йўлидан қайтмасди. Бора-бора у ота ўғитларига бепарво бўлиб қолди. Баъзида «насиҳатлар» метъеридан ошиб кетса, «Шу уйдан бутунлай чиқиб кетсам қутуламаним», дея ота кўнглига баттар фулгула соларди.

— Ўлдираман! Ота қулоқларига ишонмай қолди. Нахотки, ўғли унинг жонига қасд қилмоқчи? Қайси гуноҳи учун унга бундай ҳукм чиқаряпти? — Ўғлининг қўлида ялтираган пичоқдан отанинг хуши ўзига келди. Йўқ, бу наватдаги дўп-пўписа эмасди. Нобакор боланинг қабих нияти қатъий эди. Ота титраб кетди. Тиззаларида мадор қолмади. Лекин қандай бўлмасин, бу жиноят содир бўлмаслиги керак, деган ўй бир зум уни тарқ этмасди. Балки боласи қабоҳат устида қилаётгандир бу ишни. Фурсатни қўлдан бой бермай қочиб керак. Олдида турган хавфли «рақиб»га чап бериш керак. Кўрқув ва ҳаяжон қутилмаганда отага куч бағишлади. У кўча томон отилди. Қоронғилик қаърида оқпадар ўғлининг: «Барибир ўлдираман», деган овози узоқ вақт янграб турди.

Хибонда сайр. Равиль Альбеков олган сурат.

ОТАГА ТИК БОҚМА, ИЙМОНИНГ САҚЛА...

фарзанднинг муруввати шу бўлса? Гап шу ерга келганда гапиролмай, ўзини стулга ташлади. Қайноқ томчилар юз-кўзини ювди. Мана шу зарраларда унинг бутун афсус ва надоматлари эл кўзига намоён эди... Суд сўнги сўзни оқпадар ўғилга берди. У атрофга олазарак боқди. Йўқ, у бирон сўз айтолмади. Сўнги бор отасига тикилди-да, жойига ўтирди. Фақат эгилган бошини ҳорак-сарак қилар, бундан ўзгасига унинг ҳоли келмасди. Ким билсин, балки ҳозир унинг кўз ўнгига ўша машъум кун намоён бўлгандир. Комил 8-синфини тугатди-ю, қайта мактаб юзини кўрмади. Отасининг «Нега ўқимайсан?» деган саволига ҳаммаша «Ишлайман» дея жавоб берарди. Аммо у ҳадеганда ишга жойлашавермас, «иш қидириб»,

Кунлар кетидан кунлар ўтди. Саёқ ўғилнинг хархашаси ортаверди. Бечора ота бештавиш ўтирадиган кунни орзу қиладиган бўлиб қолди. Шундай кунларнинг бирида аллаҳалда эшик қаттиқ тақиллади. Бирор нохуш воқеа рўй беришини кўнгли сезиб ўтирган ота тез бориб эшикни очди. Қаршисида ўғил «ғижжак» бўлиб турарди. — Ўлиб қолганиман? — Шу дамда ўғли етти ёт бегонадек кўриниб кетди отанинг кўзига. — Сенга гапирялман! — Нима, у ўз отасини сенсирялпими? Унга умрини бахшида этиб, оёққа турғизган, тилзабон берган отани-я? — Кулоғинг том биттанми, ҳайвон? Энди буниси жуда оғир эди. Фарзанднинг бундай «сўзини қайси ота кечира олади?

САЛОМАТЛИК ГРИППНИНГ ТАРҚАЛИШИГА ЙЎЛ ҚЎЙИЛМАЙДИ

Грипп ва бошқа ўткир респираторли вирусли касалликлари ҳаво-томчи инфекциялар гуруҳига мансуб бўлиб, ўзининг маъмурий тус олиши билан ифодланади. Касалликнинг авжи тарқалиш даври куз-қиш фаслига тўғри келади. Шу босдан ҳозирда шахримиз аҳолиси ўртасида ушбу касалликлар учраб турибди. Мана шу сўзлардан вақтинчалик нохуш эпидемик вазиятни ҳисобга олиб, қорхона, ташкилот, мактаб ва мактабгача тарбия муассасаларида, кенг жамоатчилик орасида касалликнинг аҳоли ўртасида кенг тарқалиб кетишининг олдини олиш мақсадида амалга оширилатган ишлар ҳусусида Тошкент шаҳар ҳокими Санитария-эпидемиология бош бошқармаси бошқармачисининг ўринбосари Махмуд Шодиев кўйидагиларни гапириб берди.

бу юмларини индивидуал бўлишини таъминлаш, ўрин оқликларини, ўйинчоқларини дезинфекциялаш касалликнинг олдини олишда муҳим аҳамият касб этади. Яна бир зарур омиллардан бири болалар танасини касалликка нисбатан қаршиликни ошириш ҳисобланади. Шунинг учун ҳам мактаб ва болалар боғчаларида бадан тарбия машғулотларини ташкил этишга катта аҳамият берилмоқда. Юқоридоғи тадбирларни амалга ошириш йўли билан болалар орасида грипп хасталигининг ёйилмаслигига маълум даражада эришилинаётган.

— Тиббиёт ходимлари томонидан ўтказилган таҳлилларга кўра, беморларнинг яримдан кўпрогини болалар ташкил этмоқда, касаллик айрим болалар боғчаларида, мактабларда ҳам қайд этилмоқда. Шу сабабли барча турдаги ўқув-тарбия муассасаларида касалликка қарши зарур бўлган тадбирларни тўғри ташкил этиш ва уларни ўз вақтида ўтказиш мақсадга мувофиқ ҳисобланади. Маълумки, болалар танаси турли касалликларга тез берилувчан бўлади. Уштан болалар ўртасида касаллик тез тарқалиб кетишининг олдини олиш мақсадида болалар боғчалари, мактаблар ва шу каби бошқа ўқув-тарбия муассасаларида қатновчи болалар ва ўсирилари эрта-лабки тиббий кўриқдан ўтказиш йўли билан улар орасидаги беморларни аниқлаб алоҳидалаш ва соғлом болалар билан мулоқотда бўлишларнинг олдини олиш-

да муҳим аҳамият касб этади. Грипп эпидемиясининг кенг тарқалишига йўл қўймаслик учун болалар ва ўсирилар муассасаларида болалар томонидан санитария-гигиена қоидаларига пухта риоя этилиши, дезинфекция ишларини ўтказиш йўлга қўйилди. Сабаби касаллик вируслари ташқи муҳитда узоқ сақланмайди, қуритишга дезинфекцияловчи моддаларнинг таъсирига ва юқори ҳароратга ўта чидамсиз бўлади. Юқоридоғиларни ҳисобга олиб ўқув-тарбия муассасаларида машғулотлар орасидаги танлафусни узайтириш, бу вақтда хоналарнинг ҳавосини алмаштириш, дезинфекцияловчи моддалар эритмасига қўйилган латта ёр-санда моддаларни артиш, хоналарда идиш-товуқларни зарарсизлаштирувчи эритмага бўқтириб қўйиш, болалар боғчаларида болаларнинг

Тошкент шаҳар милициясининг коррупция, рекет ва террорчиликка қарши кураш бошқармаси раҳбарлари кейинги вақтларда шахримиз ҳудудида «Тўлқин» исми фуқаро қалбаки гувоҳнома билан товланган қилаётгани ҳақидаги маълумотга эга бўлилар.

Пухта тайёрланган режага биноан бошқарманинг бир гуруҳ энг тажрибали, ўз касбига содиқ бўлган милиция зобитлари рекетчи «Тўлқин»нинг изига тушдилар. Чидам, қўнт билан ўтказилган суриштирув, қидирув ҳаракатлари ниҳоят ўз мевасини берди. Изқуварлар «Тўлқин» тузоғига илиниб ундан жабр кўриши мумкин бўлган ҳамшаҳримиз Н. Галинанинг ишончига сазовор бўладилар. Гап шундаки, ўз шахсий манфаатлари, нафсини кўзлаган товланган турли-бахона, ҳўйла-найранг билан тижоратчи тадбиркор аёл — «Хўжааббар» хусусий фирмасининг молшуноси Н. Галинанинг хизмат фаолиятидан нуқсон қидира бошлади. Ва ниҳоят «Сенинг эринг мендан катта микдорда қарз олган эди...» деган баҳона билан Галинга «Менга 6000 АҚШ доллари микдорда валюта берасан», деган талаб қўяди, аёлнинг тинчини бузади, тазийқ кўрсатади. «Сени ишдан ҳайдаганман, қаматиб юбораман», деб дўқ-пўписа қилади. Молшунос тижоратчи аёл ҳам анойилардан эмас экан. У тезкор ходимлар билан боғлини товланган қўлга туширишда ёрдам кўрсатишга аҳд қилади. «Тўлқин» Галинадан пора ундириш мақсадида қайтадан у билан учрашади. Ва катта микдордаги хорижий валюта беришини қатъиян талаб этади. Галина

«Тўлқин» билан 1400 долларга келишади. Келишув жойи ва вақтин рекетчининг ўзи белгилайди. Бу келишувдан зудлик билан тезкор гуруҳ оғох бўлади. Дарҳол ана «ч микдордаги пул жамламаси тай» олинган унга махсус ишлов берилади. Ниҳоят, Юнусобод бозори ҳудудида «Тўлқин» Галинадан пулни олаётган пайтда ашё-

ги уйлاردан бирида истиқомат қилувчи 24 ёшли йигит Рустем М.нинг автомашинаси билан пиёда йўловчини уриб, жароҳатланган йўловчига ҳеч қандай ёрдам кўрсатмай қочиб аширинганлигини билиб унга нисбатан зўравонлики бошлашаётгани айтилган эди. Бу воқеадан хабар топган пулни олаётган пайтда ашё- «ишни ёпди-ёпди» қилиш учун 15 минг «кўки»ни берсанг, ўғлинг қамалишдан қутулиб қолади. Узинг тезкор ҳал қил, ҳисоб-китобни», дейдилар. Хуллас, Фарида М. уларга «Ўғлимни қаманганлар, мен розиман. Лекин сизлар сўрадан бундай катта микдорда пулни ҳзир беролмайман. Бир пулни муҳлат беришлар», — дейди. «Тезкор» ходимлар бу таклифга рози бўладилар. Улар 15 минг долларни қачон ва қаерда топшириш вақти ва жойини келишиб кетадилар. Фуқаро Фарида шу воқеадан сўнг тезкор милиция гуруҳи билан алоқа ўрнатади. Фариданинг фаол иштироки билан махсус тезкор гуруҳ рекетчиларни узил-кесил қўлга тушириш режасини ишлаб чиқади. Тузилган режага биноан рекетчилар талаб қилган микдордаги маблағ (ярми сўм, қолган қисми доллар ҳисобида) тайёрланади. Холис гувоҳлар ҳам тайинланади. Рекетчиларнинг қочиб кетмаслик чоралари қўрилади. Мана, рекетчиларнинг ўзлари танлаган Сирғали туманидаги учрашув жойи. Уч «Баҳром» олазарак, хушёрлик билан «ўлжа» сари отландилар. Ҳамма нарсани ҳал қилувчи учрашув пайти ҳам бошланди. Улар белгилаган жойда турган Фаридадан «Қани оймача, узаг атаннингни, ҳаммасини олиб келдингми», деб сўрайдилар. Жабрдийда аёл ҳам таъзим қилиб, «Ҳаммаси тайёр, мана», деб пулни топширади. Худди шу пайт олғир, зўравон рекетчилар тўдаси жиноят устида қўлга олинди. Ўтказилган операция мана шундай йўсинда муваффақият билан яқунланди. Уччала рекетчи ҳам ўз қилмишларига иқдор бўлди. Республика Жиноят Кодексининг 165-моддаси, 3-қисми рекетчилар устидан жиноий иш қўзғатилди. Малик НУРИДДИНОВ.

Зўравон рекетчилар қўлга тушди

вий далиллар билан ушланди. Сўроқ — терговда рекетчи ўз қилмишига иқдор бўлди. Тергов маълумотларидан аниқланишича, у Республика пахтачилик лойиҳаларини тарқатиш агентлиги маъмуриятининг бошлиғи бўлиб ишлар экан. Ўзбекистон Республикаси Жиноят Кодексининг 165-моддаси, 3-қисми асосида рекетчи Тўлқин К. жиноий жавобгарликка тортилди. Шаҳар коррупция, рекет ва террорчиликка қарши кураш бошқармаси ўзининг ишончли ахборот манбасидан «Алишер», «Баҳром», «Исроил» исми маҳаллий миллатга мансуб бир гуруҳ шахсларнинг ўта хавфли услубда товланган қўлга туширишда зўравонлик жинояти содир этаётганлиги тўғрисида маълумот олади. Манба берган хабарга кўра ана шу жиноий тўда аъзолари 2-Сирғали мавзесида-

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ТАНЛОВГА МАРҲАМАТ! ТОШКЕНТ МОЛИЯ ИНСТИТУТИ

қуйидаги кафедралар бўйича мудирилик лавозимларига танлов эълон қилади: Ўзбекистон тарихи ва демократик жамият қуриш асослари, Маънавият ва фалсафа, Инвестиция ва қимматли қоғозлар, Солиқ ва сўғурта, Информацион технологиялар ва моделлаштириш, Чет тили, Макро-иқтисодиёт, Ўзбек ва рус тиллари, Жисмоний тарбия, Молиявий таҳлил, Статистика кафедра мудирилик лавозимларига танловда фан докторлари ва профессорлар, фан номзодлари ва доцентлар иштирок этишлари мумкин. Танлов муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой. Танловда қатнашишни хоҳловчилар Тошкент шаҳар, Х. Асомов бўлими, 7-уй, ТМИ ходимлар бўлимига мурожаат қилишлари мумкин. Тел. 34-66-58. Ректорат.

«ЗАФАР-И» САВДО ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ОЧИҚ АКЦИОНЕРЛИК ЖАМИЯТИ

акциядорларининг навбатдаги умумий йиғилиши 1999 йил 12 март кун соат 14.00 да қуйидаги манзилда ўтказилишини маълум қилади: Тошкент шаҳри, 2-Эскиотчлар тор кўчаси, 3-уй. «ЗАФАР-И» акциядорлик жамиятининг мажлислар залида. КҮН ТАРТИБИ 1. «ЗАФАР-И» очик акциядорлик жамиятининг 1998 йилдаги фаолияти ҳақида ҳисобот ва 1999 йилдаги вазифалари тўғрисида. 2. Кузатув Кенгашининг 1998 йилда қилинган ишлари бўйича ҳисоботи ва 1999 йилда янги тасдиқланган Низом асосида қилинадиган ишлари тўғрисидаги дастури ҳақида. 3. Тафтиш Комиссиясининг ҳисоботи ва «ЗАФАР-И» очик акциядорлик жамиятининг 1998 йил мувозанати тўғрисидаги ҳулосалари ҳақидаги маърузаси. 4. Бошқа масалалар. Маълумотлар учун телефонлар: 191-29-51; 191-05-28. «ЗАФАР-И» очик акциядорлик жамияти Кузатув Кенгаши

ДИҚҚАТ!

КУТУРИШ КАСАЛИГА ДАВО ЙЎҚ, ЛЕКИН ОЛДИНИ ОЛИШ МУМКИН!

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1996 йил 18 январдаги «Ўзбекистон Республикасида одамлар ва ҳайвонларнинг кутуриши касалигига қарши курашни қулайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 32-сонли Қарори бажарилиши мақсадида Ҳайвон эгалари диққатига! Ит, мушук ва бошқа ўй ҳайвонлари эгаларининг бурчлари: — Ит сотиб олганда ёки янги яшаш жойига қўчиб келган ҳолларда етти кун мобайнида итини рўйхатдан ўтказишга, ҳар йили январдан июнь ойигача қайта рўйхатдан ўтказиш, текшириш ва кутуриш касаллигининг олдини олишни мажбурий эмлаш учун ҳудудий туман Давлат ветеринария муассасаларига олиб келишга мажбурдирлар. Тошкент шаҳар туман ветеринария бўлими-лари: ● Ахмал Исромов — А. Тоқиев 4-тор кўча, 11, тел.: 47-06-30; ● Бектемир — К. Отабаев кўча, 2-уй, тел. йўқ; ● Мирзо Улўбек — Буюк Ипак йўли кўчаси, 326-уй, тел.: 66-44-22; ● Миробод — Ипподром тор кўчаси, «Автодор-маҳбаза» худуди, тел.: 191-88-33; ● Сирғали — Райхон 1-тор кўча, 4-уй, тел.: 58-70-53; ● Собир Раҳимов — Форобий кўча, 29-уй, тел.: 40-32-45; ● Ҳамза — Зарнет кўча, 29-уй, тел.: 93-40-76; ● Чилнозор — М. Бобоев кўча, 63-уй, тел.: 79-07-90; ● Шакирхонқур — Қоратош кўча, 117-уй, тел.: 144-12-81; ● Юнусобод — Қ. Мақсумов кўча, 27-уй, тел.: 133-35-13; ● Яққасарой — «Тоштекстильмаш» кўча, 20-уй, тел.: 53-61-33. Қондаларни бузган фуқаролар «Ўзбекистон Республикасининг маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексининг 109-сонли ва 110-сонли моддалари бўйича жавобгарликка тортилади. ДИҚҚАТ! Ит одамларни ташлаган тақдирда уни дарҳол текшириш учун ҳудудий ветеринария муассасасига олиб бериш керак, шунингдек, жароҳат олган фуқаролар тегилик тиббиёт муассасаси жарроҳлик бўлимига кутуриш касалигига қарши ёрдам олиш учун мурожаат қилишлари керак. ФУҚАРОЛАР! Қўчаларда, даҳларда эгасиз, дайди ит, мушукларнинг пайдо бўлишига йўл қўймангиз, улар одамлар ва ҳайвонларнинг ўта хавфли кутуриш касаллигини тарқатувчилардир. Дайди ит, мушуклар пайдо бўлса ҳамда касал ва керак бўлмаган ҳайвонларни «Махсус механизациялаштирилган отряд» — ит тутуш ҳўжалигига мурожаат қилинг ва топшириг. Маълумот учун телефонлар: ар: 47-89-27, 47-92-77. Диспетчер — 47-02-11. ТОШКЕНТ ШАҲАР ДАВЛАТ ВЕТЕРИНАРИЯ БОШҚАРМАСИ.

Шу йил 3 март соат 17.00да «Туркистон» саройида Ўзбекистон санъат усталарининг 16 февраль кунини террорчилик оқибатида қурбон бўлганлар хотирасига бағишланган «Истиқлол муқаддасдир» хайрия марафони ўтказилади

Хайрия марафони иштирокчилари ҳамда ҳомиёлардан тушган маблағлар жабрланган оилаларга ёрдам учун ўтказилади. Қурбон бўлганларнинг охириати обод бўлсин.

Чипталар «Туркистон» саройи касаларида сотилмоқда. Маълумот учун телефонлар: 137-60-91; 34-99-45; 34-71-39.

Собир Раҳимов туманида жойлашган «GUL-ASAI» хусусий қорхонаси ТУГАТИЛАДИ. Даволаб эълон чиққан кундан бошлаб бир ой давомда қабул қилинади.

Ахмал Исромов тумани худудий тиббиёт бирлашмаси ва болалар сил касалиги сикатгоҳи маъмурияти фидойи ва савоатпеша инсон Абдурашид Ҳожи ота ХУДАЙБЕРДИЕВНИНГ вафот этганини муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чўкур таъзия изҳор қилади.

Бош муҳаррир Ахмал АКРОМОВ

Манзил: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32

ТЕЛЕФОНЛАР:

хатлар — 133-29-70; эълонлар: 133-28-95, 132-11-39. факс: (3712) 133-29-09.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади.

Нашр кўрсаткичи — 209

Ҳажми — 2 босма табоқ офсет усулида босилади. Қоғоз бичими А-2

Нашри етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимига ёки «Тошкент почтасига» — 133-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №10.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси.

Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.